

Schilderkunst in de Schouwburg

Jan Nieuwenhuys met de eerste expositie

ENSCHEDÉ — Op het moment dat het Operagezelschap Forum in de grote zaal van de Twentse Schouwburg een repetitie had van Bizet's opera „De Parelvisser”, in de societeitszaal de eerste kégelavond van het seizoen plaats had en in de congreszaal een badpakshow de aandacht gevangen hield, werd in de foyer een tentoonstelling van werken van de Amsterdamse kunstenaar Jan Nieuwenhuys geopend. Men kan dus echt niet zeggen, dat de Twentse Schouwburg een onnuttige instelling zou zijn. En dwars door de klanken van De Parelvisser heen heeft burgemeester Thomassen op vlotte wijze die opening verricht en hebben de leden van het Overijssels Blaaskwintet het geluid uit de grote zaal overstemd.

HET was de eerste tentoonstelling die de Twentse Schouwburg in samenwerking met de Enschedese Kunstenaarssocieteit heeft georganiseerd in de foyer van de schouwburg, in de herboren foyer zou men kunnen zeggen, want de wanden zijn nu heel wat rustiger en stijlvoller geworden. Een ideale plaats om exposities te houden en het was dan ook geen wonder, dat er gisteravond bij de opening heel wat bezoekers waren, die eerst luisterden naar de korte speeches van burgemeester Thomassen, schouwburg-directeur A. E. Greidanus en societeitsvoorzitter Jan Bolink en daarna door het Overijssels Blaaskwintet, aangevuld tot een sextet met een tuba, een werk van Max van Doorn, nl. „Colloquia”, tot klank hoorden brengen. Voor men echter de foyer betrad was er de dichter Gerrit Kouwenaar die

visuele verschijningen, maar als delen van dit leven. Dat wil zeggen: hij interpreteert op zijn eigen wijze, op zijn eigen puur poëtische en lyrische wijze en niet voor niets noemde Gerrit Kouwenaar hem een onzer grootste lyrici in de schilderkunst.

Er ligt een speelsheid, een verwondering en soms ook een stukje ironie in deze kunst, die opvalt door een vrije compositorische behandeling, een sterke kleurenbeleving en een grote technische kundigheid, ook al heeft Jan Nieuwenhuys soms een enkele maal iets van een oppervlakkige improvisatie, die zich wel eens herhaalt. Het is kunst van een grote gevoeligheid, kunst van een persoonlijkheid.

Gerrit Kouwenaar (l.) en Jan Nieuwenhuys.

met welgekozen woorden — men mag niet anders verwachten van een literator — het werk van Jan Nieuwenhuys inleidde.

Niet abstract

TOT 15 oktober zal dat werk voor alle schouwburgbezoekers in de foyer te zien zijn en er zijn reeds plannen voor volgende tentoonstellingen. Jan Nieuwenhuys (geb. 1922 te Amsterdam) en zijn broer Constant hebben beide de schilderkunst als vak gekozen, alhoewel ze niet uit een direct artistieke familie stammen. Eerst bezocht Jan de Normaalschool en daarna enkele jaren de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam en toen zijn oudere broer Constant (geb. 1920) zo'n beetje de oprichter werd van een experimentele groep, was ook Jan direct van de partij. Dat was in 1948 en het werd een soort navolging van wat er in andere landen reeds was geschied. Men vond elkaar in het tijdschrift „Cobra” en daarom wordt die groep van experimentelen uit 1948 ook wel Cobra-groep genoemd.

Het is hier niet direct de plaats om nader op deze Cobra-groep in te gaan. Jan Nieuwenhuys staat thans in de aandacht en hij behoort noch tot de abstracten noch tot de non-figuratieven. Hij wilde en wil nog niet abstract zijn, omdat hij het gevaar niet denkbeeldig achtte, dat de abstracten te veel gingen esthetiseren. Dat heeft Jan Nieuwenhuys nooit gewild. Hij zelf zei eens: „Ik schilder zoals ik leef, zoals ik schrijf, zoals ik lach. Ik schilder ook niet een bepaald geval, maar ik probeer expressief te zijn en daarvoor heb ik beelden nodig. Iets van deze tijd wil ik weergeven en in de abstractie mis ik de hartslag, het felle van deze tijd. De abstracten bouwen alleen een schijnwereld op”.

Legricus

DAT doet Jan Nieuwenhuys beseft niet. Hij staat midden in het leven en hij schildert ook dat leven, zelfs al is het niet visueel direct zo herkenbaar als velen het zouden willen. Hij paart speelsheid aan spanning, hij schildert vrouwen, dieren en planten, niet zo maar als